

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ŘPS – úloha MODBUS MA1M

Ing. Josef Grosman

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Fakulta mechatroniky, informatiky a mezioborových studií

Tento materiál vznikl v rámci projektu ESF CZ.1.07/2.2.00/07.0247
Reflexe požadavků průmyslu na výuku v oblasti automatického řízení a měření,
který je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR

Řídicí počítačové systémy

Úloha pro samostatná cvičení - MA1M

Implementace protokolu MODBUS ASCII na PC a mikropočítačích řady 51 pro uzly Master (Klient) na PC, Slave (Server) na mikropočítači

Požadované implementované funkce:

- zápis jediného vnitřního registru (Holding) do uzlu Slave,
- čtení bitového stavu (Coil) z uzlu Slave.

Rozhraní: RS232, standardní rámec 7,N,2

1. část: propojení PC – PC (C# MSVS)
2. část: propojení PC – mikropočítač

Rozhraní: RS485, standardní rámec 7,N,2

3. část: propojení mikropočítač – mikropočítač

Funkce pro podporu aplikace protokolu MODBUS:

- v souboru Modbus.dll a Modbus.cs pro PC (C#),
- v souboru Modbus.H a Modbus.C pro mikropočítač

MASTER (klient)

V pravidelných časových intervalech generuje 16 bitovou hodnotu a předává požadavek na zápis do uzlu SLAVE

V pravidelných časových intervalech generuje požadavek na čtení bitové informace z uzlu SLAVE a zobrazuje ji

kód funkce: 06
+ data

potvrzení

kód funkce: 01

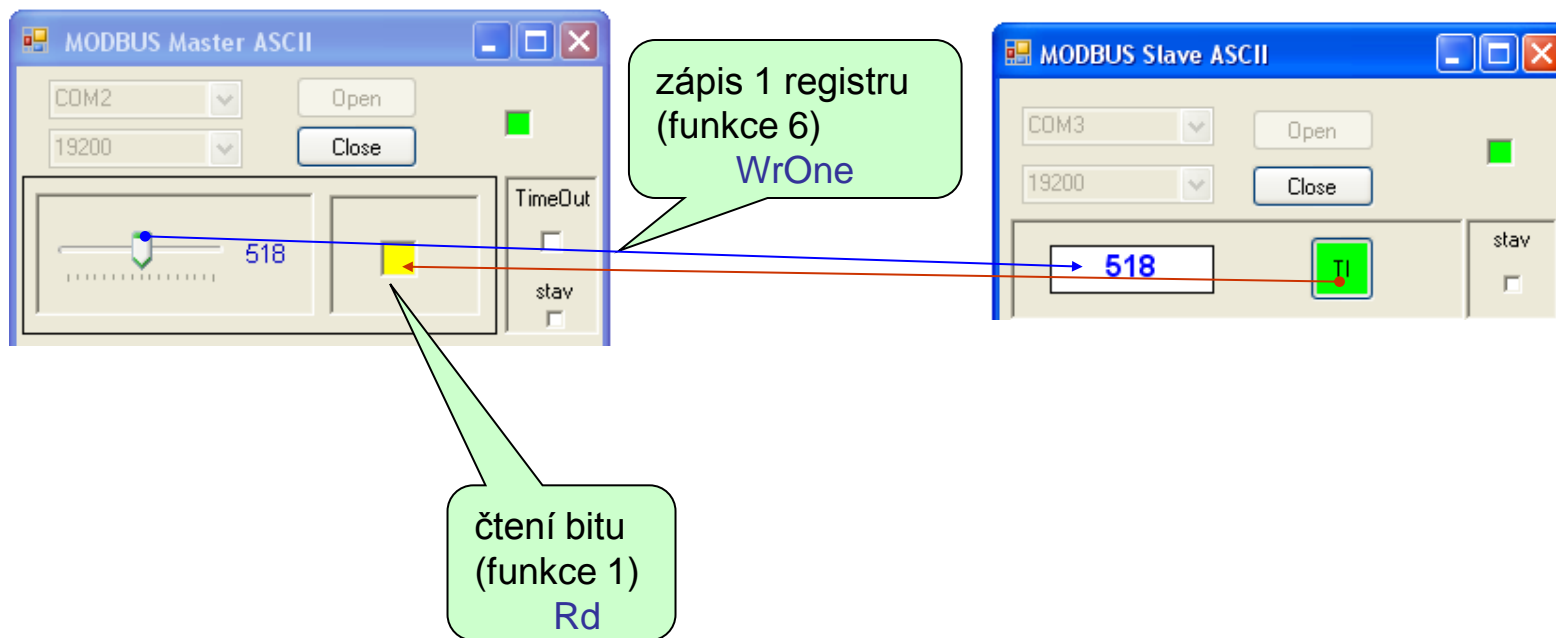
data

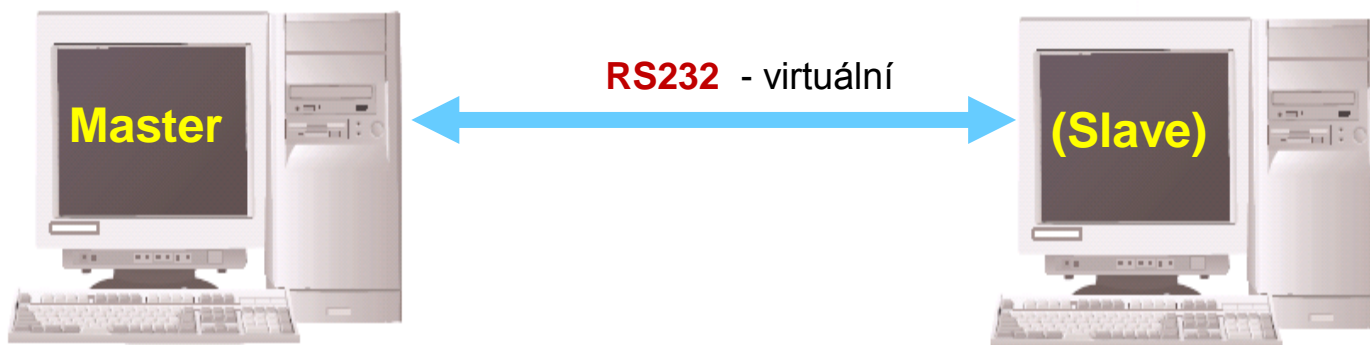
SLAVE (server)

Po příjmu hodnotu zobrazí a odešle potvrzovací odpověď

Po příjmu požadavku hodnotu bitu odešle

1.část : PC-PC (varianta C#)

Podpora pro PC **Modbus.dll** (zdrojový kód **Modbus.cs**)

C:\PRS_podklady\modbus\sharp\
N:\RPS\cviceni_04_modbus\sharp\

modbus.dll

Podpora pro testování ModbusMaster.exe a ModbusSlave.exe

C:\PRS_podklady\modbus\sharp\exe\
N:\RPS\cviceni_04_modbus\sharp\exe\

ModbusMaster.exe
ModbusSlave.exe

Zařazení Modbus.dll do aplikace

1. **pravé tlačítko myši**
2. **Add Reference...**
3. **Add Reference dialog**
 .NET COM Projects Browse Recent
 Oblast hledání: sharp
 exe
 Modbus.dll
4. **Code file**

```

using System;
using System.Collections.Generic;
using System.ComponentModel;
using System.Data;
using System.Drawing;
using System.Linq;
using System.Text;
using System.Windows.Forms;
using System.IO.Ports;
using Modbus;

namespace projektModbus
{

```

Podpora pro PC **Class lib** **Modbus.dll** - zdrojový kód **Modbus.cs**

```
namespace Modbus;
```

```
class ModbusASCII
```

```
byte AHex(byte b);  
byte HexAsc(byte b);
```

```
int WrByte(byte b,byte[] bf,int n);  
int WrWord(ushort w,byte[] bf,int n) ;  
int WrEoT(byte[] bf,int n)::;
```

```
int WrOne(byte adr,byte fce,ushort reg,ushort val,byte[] bf);  
int Rd(byte adr,byte fce,ushort reg,ushort val,byte[] bf);
```

```
byte RdByte(byte[] bf,int n);  
ushort RdWord(byte[] bf,int n);
```

```
int AnsRd(byte adr,byte fce,byte bytes,byte[] vals,byte[] bf);  
int Answr(byte adr,byte fce,ushort reg,ushort val,byte[] bf);  
int AnsErr(byte adr,byte fce,byte er,byte[] bf);
```

```
byte Lrc(byte[] bf,int len):byte;
```


Užité metody třídy ModbusASCII v aplikaci z Modbus.dll

aplikační	pomocné
WrOne	RdByte
Rd	WrByte
AnsWr	Lrc
AnsRd	WrEoT
AnsErr	RdWord
Poznámka: v hlavním programu v sekci using přidat Modbus	

Definované a doporučené hodnoty

význam	symbol	hodnota
Adresa uzlu Slave	ADR_S	1
Funkce zápis registru	FCE_WREG	6
Funkce čtení bitu	FCE_RBIT	1
Adresa zapisovaného registru	REG_WR	0
Adresa čteného bitu	BIT_RD	0

:, adr. slavu, kód funkce, adr. registrů a bitů, hodnoty, LRC, CRLF

bfout

RS232

bfin

RS232

```
byte []bfin = new byte[512];  
byte []bfout = new byte[512];
```

bfout[0] :
bfout[1],bfout[2] **adresa slavu**
bfout[3],bfout[4] **kód funkce**

.

Master – implementace na PC (klient)

Konfigurace:

Realizuje funkce (požadavky na server)

- požadavek na zápis jediného vnitřního registru (hodnota 0 až 1023) – funkční kód 6
metoda `WrOne` třídy `Modbus ASCII` s kódem funkce 6 (`FCE_WREG`)
- požadavek na čtení bitové hodnoty – funkční kód 1
metoda `Rd` třídy `Modbus ASCII` s kódem funkce 1 (`FCE_RBIT`)

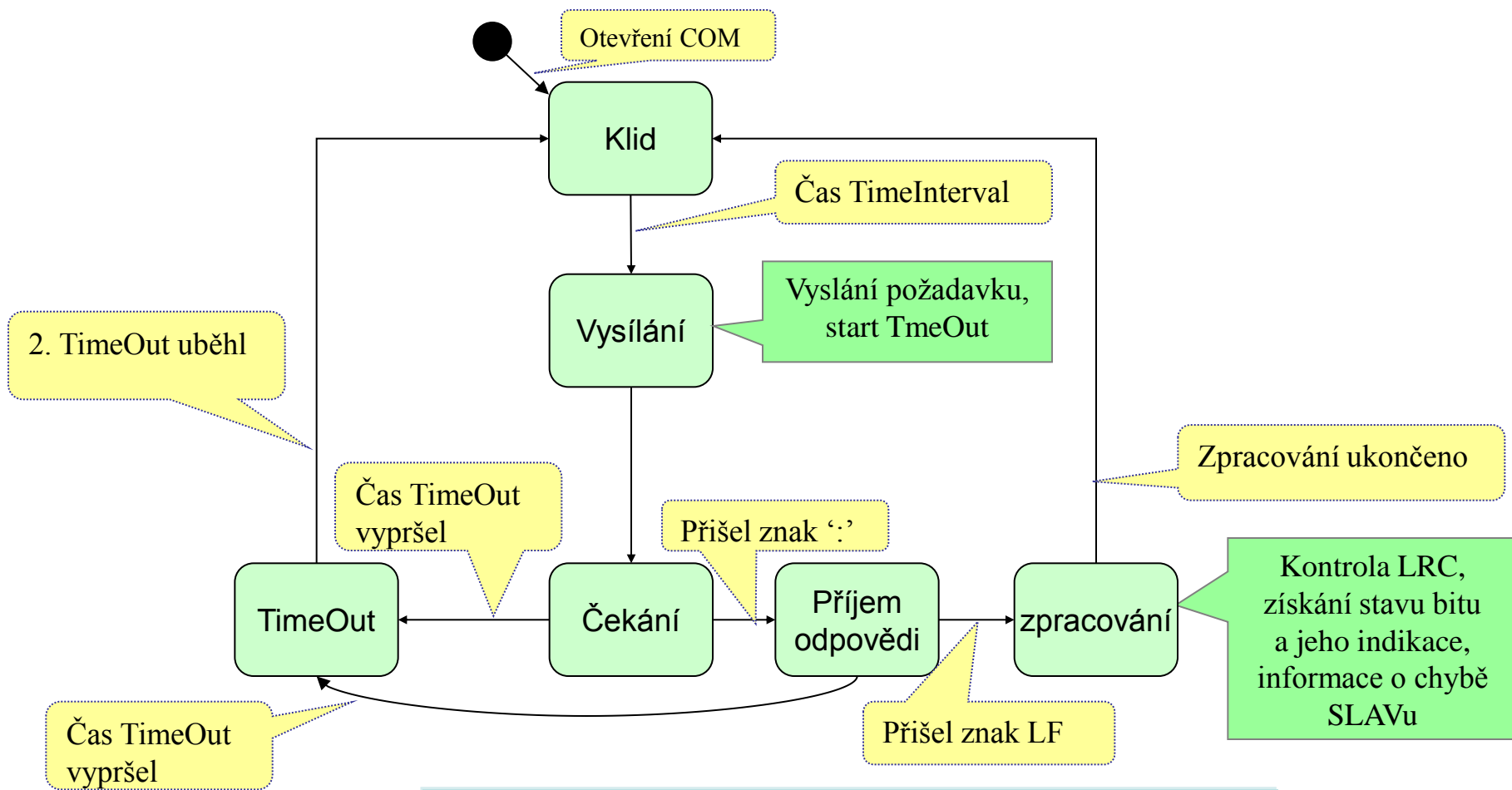
Požadavky odesílat střídavě v pravidelných časových intervalech 200 ms,
jen když je sériový kanál otevřen a Master je ve stavu **klidu**
realizace časovačem intervalu

Implementovat generování čekacího TimeOut intervalu 500 ms na odpověď od Slave,
po vypršení TimeOutu vyčkat 500 ms a vrátit se do stavu **klidu**

Zjednodušený příjem odpovědi

příchozí adresu Slave není nutno testovat, pouze správnost LRC
zpracovat jen odpověď na požadavek čtení bitu (`FCE_RBIT`)
informovat o chybové odpovědi od Slave

Master – zjednodušený stavový diagram


```
enum Tstav{stKlid,stVysilani,stCekani,stPrijem,stTimeOut};
```

Master – vyslání požadavku

Časovač **Sample**

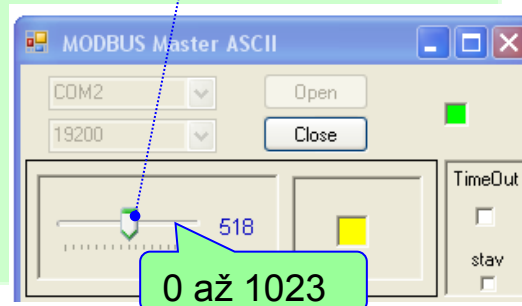
střídavě každých cca 200 ms vysílá rámec s funcí **1** (čtení bitu) a **6** (zápis registru)

ModbusASCII Ma;
bool prep;
Tstav stav;

Tick
Sample

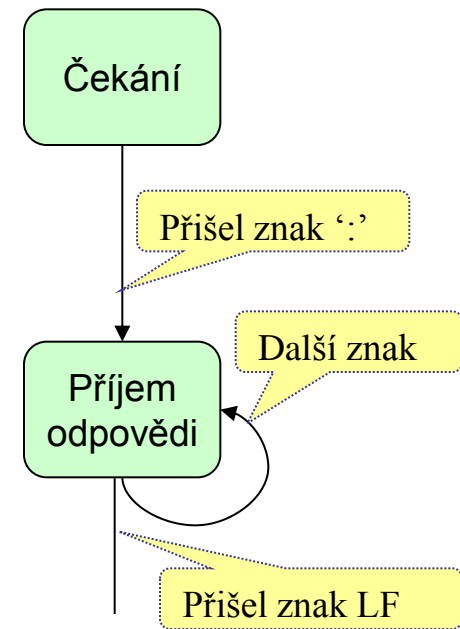
```
if (comPort.IsOpen && stav == Tstav.stKlid)
{
    stav=Tstav.stVysilani;
    prep = !prep;
    if (prep) n=Ma.WrOne(ADR_S,FCE_WREG,REG_WR,pot,bfout)
    else n=Ma.Rd(ADR_S,FCE_RBIT,BIT_RD,1,bfout);
    n=Ma.WrByte(Ma.Lrc(bfout,n-1),bfout,n);
    n=Ma.WrEoT(bfout,n);
    comPort.Write(bfout,0,n);
    TimerOut.Interval=500;
    TimerOut.Enabled=true;
    stav=Tstav.stCekani;
}
```


Master – přijímání odpovědi

DataReceived

```
while(comPort.BytesToRead > 0) {
    byte b = (byte)comPort.ReadByte();
    switch (stav) {
        case Tstav.stCekani:
            if(b==(byte)':')
            {
                stav=Ttav.stPrijem;
                bfin[ix=0]=b;
            } break;
        case Tstav.stPrijem:
            {
                if(b==(byte)':')ix=0 else ix++;
                bfin[ix]=b;
                if (b==(byte)'\n')
                {
                    .
                    .
                }
            }
    }
}
```


Master – zpracování odpovědi

1. LRC

```
if(Ma.Lrc(bfin,ix-4)!=Ma.RdByte(bfin,ix-3)
{
    .. informace o chybné LRC
}
```

2. adresa a kód funkce

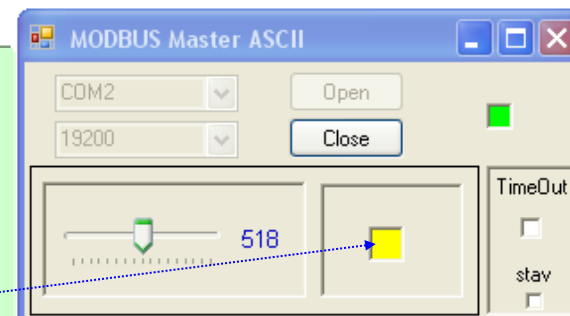
```
adr_r=Ma.RdByte(bfin,1);
kod_r=Ma.RdByte(bfin,3);
```

3. reakce na odpověď

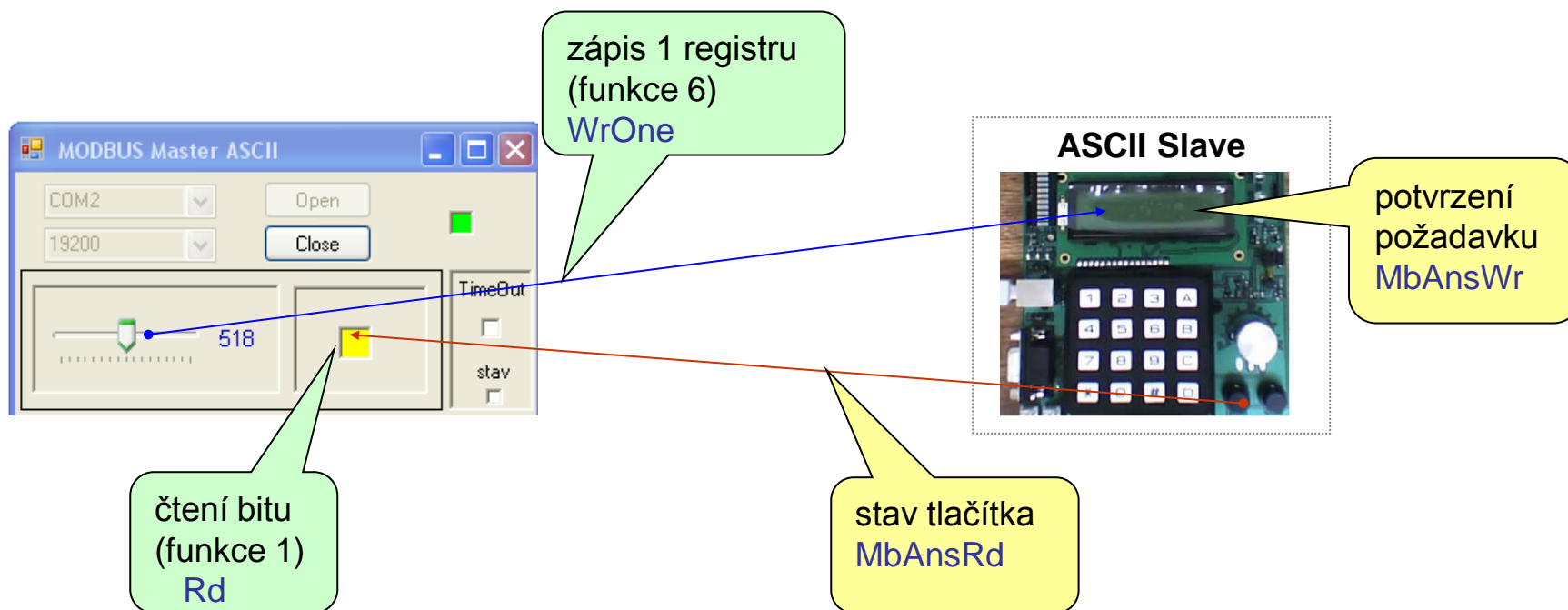
```
if(kod_r== FCE_RBIT)
{
    pocet=Ma.RdByte(bfin,5);
    val=Ma.RdByte(bfin,7);
    if (adr_r==ADR_S && pocet==1)
        if (val & 1 ==1) { žlutá }
        else { bílá }
}
```

4. informace o chybě Slavu

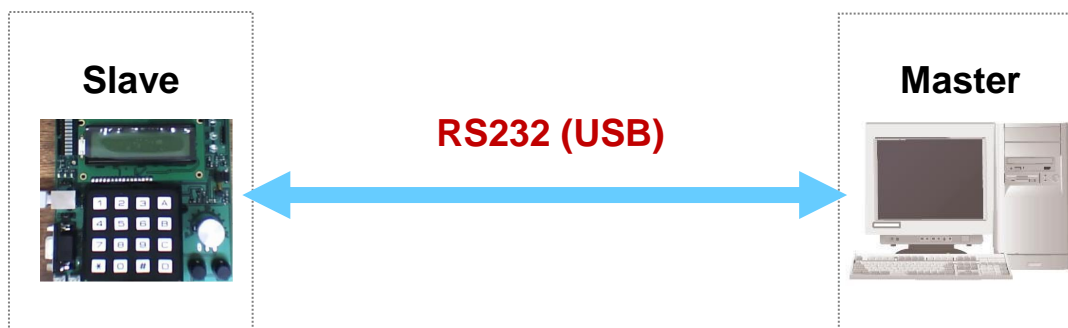
```
else if (kod_r>=0x80)
{
    er= Ma.RdByte(bfin,5);
    switch(er) {
        informace o chybě slavu
    }
}
stav=Tstav.stKlid;
```


2.část : PC-mikropočítač

pro mikropočítač (2. část)

Podpora pro mikropočítač **Modbus.c, Modbus.h**

C:\RPS_podklady\modbus\C\
N:\RPS\cviceni_04_modbus\C\

MODBUS.C
MODBUS.H
MAIN.C
ADC.C
LCD.C
LEDBAR.C
TYPY.H

Podpora pro mikropočítač prototypy funkcí **Modbus.H** – zdrojový kód **Modbus.C**

```
byte AHex(byte c);  
byte HexAsc(byte b);  
  
byte WrWord(word val,byte *bf);  
word RdWord(byte *bf);  
byte MbRdByte(byte *bf);  
word MbRdWord(byte *bf);  
byte MbWrByte(byte b,byte *bf);  
byte MbWrWord(word w,byte *bf);  
  
byte MbRd(byte adr,byte fce,word reg,word val,byte *bf);  
byte MbWrOne(byte adr,byte fce,word reg,word val,byte *bf);  
byte MbWr(byte adr,byte fce,word reg,word nbr,byte *vals,byte *bf);  
  
byte MbAnsWr(byte adr,byte fce,word reg,word val,byte *bf);  
byte MbAnsRd(byte adr, byte fce, byte bytes, byte *vals,byte *bf);  
byte MbAnsErr(byte adr,byte fce,byte er,byte *bf);  
  
byte MbLrc(byte *bf,byte len);  
byte MbWrEoT(byte *bf);
```

Užité funkce v aplikaci ze souboru Modbus.C	
aplikační	pomocné
MbWrOne	MbRdByte
MbRd	MbWrByte
MbAnsWr	MbLrc
MbAnsRd	MbWrEoT
MbAnsErr	MbRdWord
Poznámka: v hlavním programu #include "Modbus.H"	

Definované a doporučené hodnoty		
význam	symbol	hodnota
Adresa uzlu Slave	ADR_S	1
Funkce zápis registru	FCE_WREG	6
Funkce čtení bitu	FCE_RBIT	1
Adresa zapisovaného registru	REG_WR	0
Adresa čteného bitu	BIT_RD	0

:, adr. slavu, kód funkce, adr. registrů a bitů, hodnoty, LRC, CRLF

bfout

RS232

bfin

RS232

```
xbyte bfin[256],bfout[256];
```

```
bfout[0]      :  
bfout[1],bfout[2]  adresa slavu  
bfout[3],bfout[4]  kód funkce  
.  
.
```

funkce pro vyslání zprávy:
- bf: pointer na pole znaků
- len: počet bytů k vyslání

```
void SendBuf(byte *bf,byte len)  
{  
    while(len--)  
    {  
        SBUF=*bf++ | 0x80;  
        while(!TI);  
        TI=0;  
    }  
}
```

Slave – implementace na mikropočítači (server)

Konfigurace:

Přijímá požadavky od klienta a vrací odpovědi

- požadavek na zápis jediného vnitřního registru (hodnota 0 až 1023) – funkční kód 6, hodnotu zobrazí na LCD a vrací potvrzení o přijetí požadavku

aplikační funkce MbAnsWr s kódem přijaté funkce

- požadavek na čtení bitové hodnoty – funkční kód 1 a vrací stav tlačítka

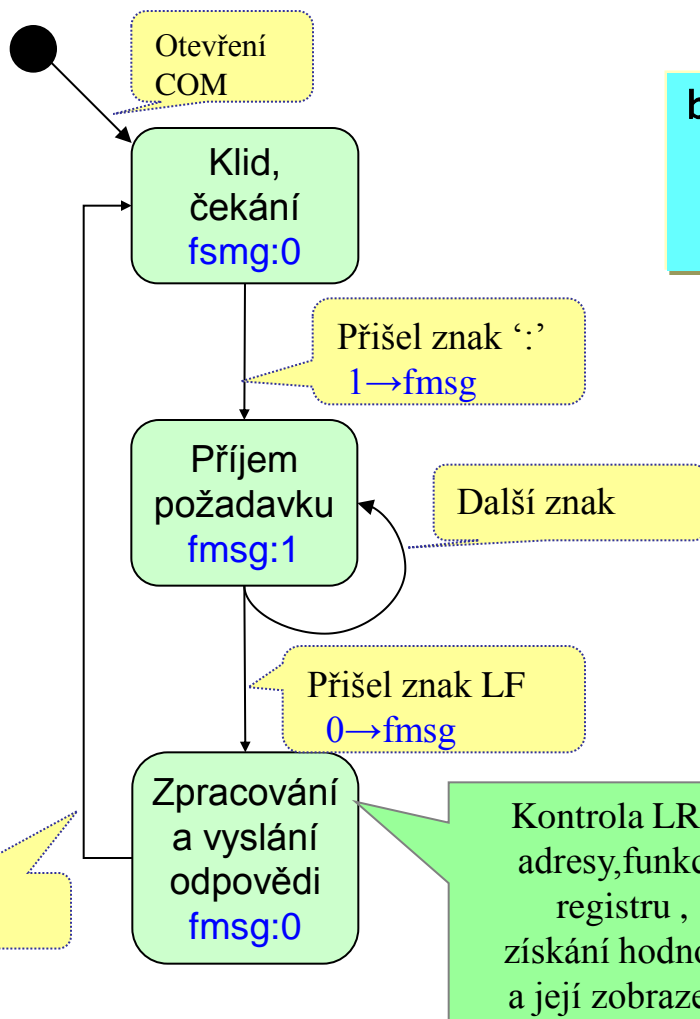
aplikační funkce MbAnsRd s kódem přijaté funkce

Kontrolovat přijatý požadavek a vracet chybovou odpověď v případě neimplementované funkce, neexistující adresy registru nebo bitu a hodnoty mimo rozsah

aplikační funkce MbAnsErr s upraveným kódem funkce a typem chyby

Skupinové vysílání ignorovat .

Slave – zjednodušený stavový diagram

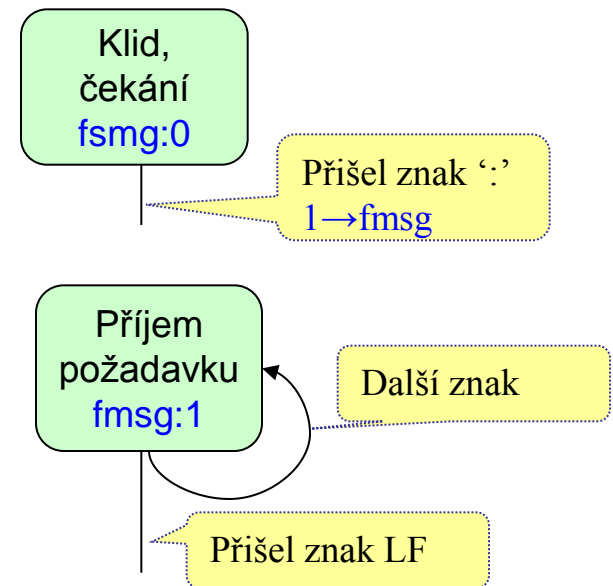
bit fsmg;

/ 0 – čekání na požadavek*

*1 – příjem, zpracování požadavku
a vyslání odpovědi */*

Slave – příjem požadavku

```
if(RI)
{
    if((byteIn=SBUF&0x7F)==':')
    {
        ix=0;
        fmsg=1;
    }
    else if(fmsg) ix++;
    RI=0;
    bfin[ix]=byteIn;
    if(fmsg && byteIn=='\n')
    {
        fmsg=0;
        .
        .
    }
}
```


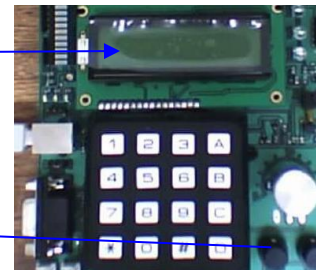
Slave – zpracování požadavku, kontrola položek, příprava odpovědi

1. LRC a adresa

```
if((MbLrc(bfin+1,ix-4)==(lrc=MbRdByte(bfin+ix-3)))  
    && (MbRdByte(bfin+1)==ADR_S))  
{
```

2. kód funkce

```
kod_r=MbRdByte(bfin+3);  
er=0;  
switch(kod_r)  
{  
    case FCE_WREG:  
        .  
        .  
    case FCE_RBIT:  
        .  
        .  
    default: er=1;  
}
```

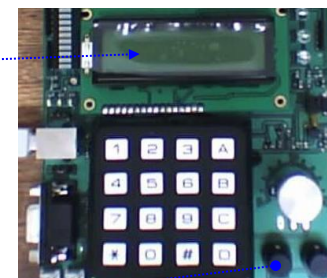

Slave – zpracování požadavku, kontrola položek, příprava odpovědi

FCE_WREG:

```
if((reg=MbRdword(bfin+5))!=REG_WR) er=2;
else if((val=MbRdword(bfin+9))>1023) er=3;
else printf(...);
if(er==0) itx=MbAnsWr(ADR_S,kod_r,reg,val,bfout);
break;
```


FCE_RBIT:

```
if((reg=MbRdword(bfin+5))==BIT_RD&&(pocet=MbRdword(bfin+9))==1)
{
    bity[0]= ...;
    itx=MbAnsRd(ADR_S,kod_r,1,bity,bfout);
}
else er=2;
break;
```

byte bity[1];

4. chyba

```
if(er) itx=MbAnsErr(adr_r,kod_r|0x80,er,bfout);
```

odeslání
odpovědi

```
DIR485=1; /* na vysílání */
itx+=MbWrByte(MbLrc(bfout+1,itx-1),bfout+itx);
itx+=MbWrEoT(bfout+itx);
SendBuf(bfout,itx);
DIR485=0; /* zpět na příjem */
```


3.část : mikropočítač – mikropočítač

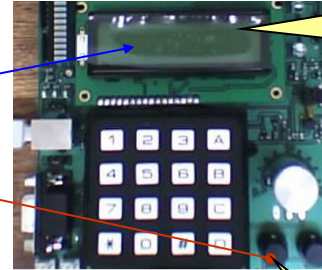
ASCII Master

čtení bitu
(funkce 1)
MbRd

zápis hodnoty
potenciometru
(funkce 6)
MbWrOne

ASCII Slave

potvrzení
požadavku
MbAnsWr

stav tlačítka
MbAnsRd

Pro 3.část : mikropočítač – mikropočítač

je nezbytné

- 1. správně nastavit propojky pro modul UART
bud' přenos konektorem USB
nebo přenos konektory RS232/485**
- 2. správně přepínat budič RS485
pro příjem
nebo pro vysílání**

**Propojky volby
pro modul UART**

USB x RS

Pro nahrávání
programu : **USB**
Aplikace : **RS**

Propojky volby RS

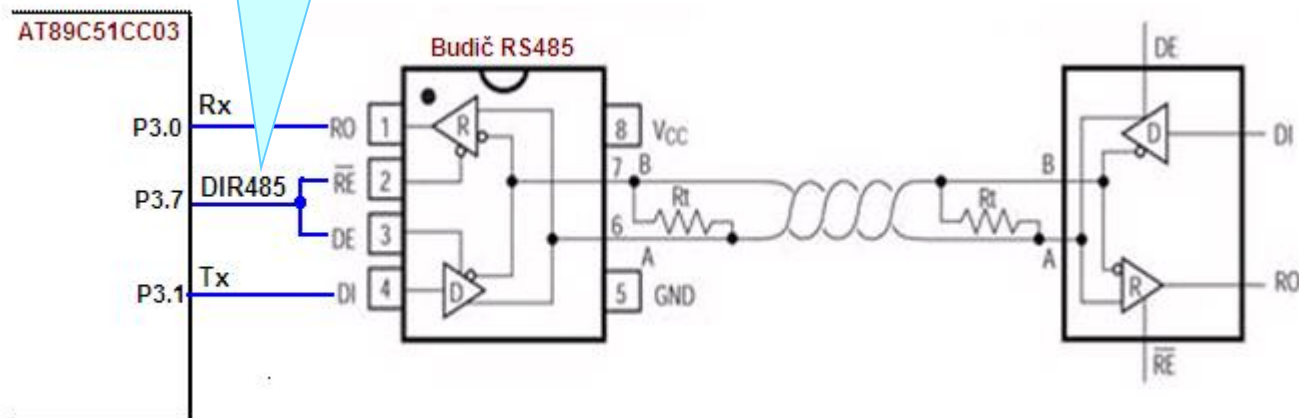
RS232 x RS485

Aplikace : **RS85**

RS485 konektory

#define DIR485 P3_7

DIR485	směr
0	Rx (příjem)
1	Tx (vysílání)

1. Nastavit na příjem (0)
2. Před vysláním zprávy nastavit na vysílání (1) a po vyslání zprávy zpět na příjem (0)